



ШЧЫРАЯ РАЗМОВА

Марозным днём падвёз чалавека. Аказалася, што той працуе механізатарам у сельгаспрадпрыемстве “Нізгалава”. Тое, што ён мне распавёў, шакавала.

“Амаль уся тэхніка ў нашым калгасе дабіта да абуха. Нават машын для падвоза людзей няма. Цяпер механізатары, каб пад’ехаць на працу з Сокарава ў Двор Нізгалава, вымушаны садзіцца ў маленькую старшынёўскую “Ніву” разам па 10-11 чалавек! Прыедуць у майстэрню, а там холадна, хоць сабак ганяй. Атапліваецца толькі “пакой механізатара”, для якога самі ж мы і насклі дроваў. А вокны забілі плёнкай зусім нядаўна, толькі перад гэтымі маразамі, у студзені, бо плёнка не было. Паляжыш пад трактарам пару гадзін – і хвароба гарантаваная. Той, хто прыехаў на работу, пабоўтаецца па холаду да абеды, і шукае, на чым можна дабрацца дахаты, бо, каб пад’ехаць назад, машыну ўжо не даюць.

Запчастак для рамонта няма, бо ў калгасе няма грошай, каб іх купіць. Калі табе патрэбен нейкі болт, то йдзеш і скручваеш з любой машыны, бо токара таксама няма, ды і такарны

станок стаіць зламаны. Зваршчык за мінулы месяц атрымаў толькі 700 000 рублёў. Электроды для зваркі мусіш мець свае.

Ты кажаш “кавы цёплай папіць”? У майстэрні няма ні гарачай, ні нават халоднай вады! Каб завесці трактар, за вадой прыходзіцца бегчы на бліжэйшую ферму.

У калгасе няма спецыялістаў: ні інжынера, ні агранома. Не вядуцца яны ў нас. Былі надрэнны хлопцы, ды “не сработаліся” са старшынём. Але старшыня не вельмі пра тое турбуецца. На апошнім сходзе, які праводзіўся з нагоды рэфармавання прадпрыемства, ён заявіў, што “ніхто ў калгасе не хоча працаваць”. А вось чаму склалася такая сітуацыя, сказаць забыўся.

Мы ж на пасяўной працавалі па дзве змены. З 6-00 да 20-00. А нам плацілі толькі за выпрацаваныя гектары. За перапрацоўку гадзін так нічога і не далі.

А тое, што мы пасеялі вясной, прапалоць хіміяй “забыліся”. У мінулыя гады ў нас на палях працавалі 4 ці 5 апрысквальнікаў. А летась толькі адзін. Усё забіла травой... Адкуль той ураджай возьмецца?

Зараз усе рыхтуюцца да рэформы калгаса. Наш калгас раздзеляць на дзве часткі. Двор Нізгалаўскую частку аддадуць пад Бачэйкава, дзе бардак не меншы, чым у нас. А Сокараўская частка трапіць да “эстонцаў”...

Старшыню куды дзенуць? Ды знойдуць цёплае месцай, з віламі не пойдзе.

...Вось яшчэ ўспомніў. Да дня работніка сельскай гаспадаркі ўсім далі прэміі. Той, чыя жонка працуе ў бухгалтэрыі, атрымаў 600 000. Той, у каго не працуе, ад 100 да 300 000. Ругня з-за гэтага стаяла страшэнная. Адзін механізатар занёс свае “прэміяльныя” і кінуў на стол старшыню...”

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

МЯСЦОВЫЯ ВЫБАРЫ

ІДЗЕ ВЫЛУЧЭННЕ КАНДЫДАТАЎ

Георгі Станкевіч распачаў збор подпісаў выбаршчыкаў у сваю падтрымку.

Бешанковіцкай раённай выбарчай камісіяй па выбарах дэпутатаў мясцовых Саветаў зарэгістравана ініцыятыўная група Станкевіча Георгія, настаўніка Каранеўскай школы, па выбарах у раённы Савет па Пушкінскай выбарчай акрузе №13.

Акруговай выбарчай камісіяй таксама зарэгістравана ініцыятыўная група па

выборах у абласны Савет народных дэпутатаў таго ж кандыдата, які збіраецца балатавацца ў абласны Савет па Бешанковіцкай выбарчай акрузе №1.

Нагадаем, што чатыры гады таму Георгій ужо балатаваўся ў раённы Савет па Пушкінскай выбарчай акрузе. Тады спачатку раённая, а потым і абласная выбарчыя камісіі забаранілі

трансляцыю ягонага выступу па раённаму радыё, спасылаючыся на тое, што ў ягонай прамове былі словы, нібыта, абражаючыя вуха чыноўніка.

Толькі па загадзе Лідзіі Ярмошынай абедзвум камісіям была зроблена заўвага на неправамоцнасць іх дзеянняў, а выступ кандыдата ўсё ж прагучаў.

М.Васільеў

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ДЗЕ ГАНДЛЮЕ ПРОСТЫ ЛЮД

Большасць жыхароў вёскі і райцэнтра прадае свой немудрагелісты тавар на Бешанковіцкім калгасным рынку. Але на самім рынку для іх месца няма. Тут гандлююць прадпрымальнікі. Тыя, хто плаціць падаткі.

А для калгаснікаў і ім падобным застаецца прылягаючая да рынку вуліца Кастрычніцкая. Гады тры таму, пасля зацятай барацьбы з гэтымі гандлярамі, тут нават укапалі ў зямлю сталы, каб тавар ляжаў не на зямлі. Але сталёў тых на ўсё не хапае, на іх размяшчаюцца толькі гандляры малочнай прадукцыяй. Астатнія размяшчаюць свой тавар хто на зямлі, хто на прынесеных з сабой табурэтках.

Няма для гэтых гандляроў і веластаянкі, хаця здараецца, што ровараў каля сцяны райваенкамата стаіць некалькі дзесяткаў.

Але сёння галоўная бяда не гэта. Вуліца Кастрычніцкая ў раёне калгаснага рынку патанае ў цемры. Чамусьці менавіта тут, дзе людзі раскладваюць свой тавар у 6 ці 7 гадзін раніцы і гандлююць, адсутнічае вулічнае асвятленне. На двух слупах,

што стаяць якраз насупраць сталоў, ліхтары не гараць яшчэ з восені.

Цяпер цемра трымаецца да паловы на дзявятую. І да гэтага часу гандлярам і пакупнікам не бачная нават вартасць грашовых купюраў.

Людзі не ведаюць, ці то ім тэлефанаваць на якуюсьці лінію, ці то самім лезці на слупы, каб тыя лампачкі закруціць.

Г.Станкевіч

ЧАМУ НЕ ПРАДАЮЦЦА ЛЫЖЫ І КАНЬКІ?

У нядзелю 26-га студзеня я наведаў “Культтавары” – адзіную ў Бешанковічах краму, дзе можна набыць лыжы і канькі.

6-га снежня на нашым сайце была размешчана навіна “Дзе і па якіх цэнах у Бешанковічах можна набыць лыжы”. Цікава было паглядзець, што змянілася з таго часу ў “Культтавары”.

Аказалася, што лыжаў у прадажы няма. “Няма, але ў лютым ці сакавіку завязуць”, – адказала прадавачка.

Прычым завязуць нашы, беларускія лыжы.

Каанькі ў прадажы ёсць. Дзве пары хакейных, 38-га і 42-га памеру, а таксама маленькія для фігурнага катання.

На мой запыт набыць канькі 45-га памеру, прадавачка адказала, што такіх у наяўнасці няма. Але іх і не плануюць

завозіць, “бо канькі ў нас ёсць, а таму мы іх не замаўлялі”.

Такі вольны парадокс: канькоў патрэбнага памеру няма, але яны ёсць!

Хацелася б, каб каментар да гэтага артыкулу дало мясцовае РСТ (Райпо) і аддзел РВК па фізкультуры і спорту.

Г.Станкевіч

УЛАДЗІМІРУ ВЫСОЦКАМУ – 76 ГАДОЎ

*Зноў мужчыны пайшлі за парог,
Не ў пару пакідаюць пасевы,
Не чутно іх вясёлага спеву
Ў цішыні анямелых дарог.*

*Выцякаюць з калоссяў зярняты –
Гэта слёзы незжатых палёў,
І вятры над краінай зацята
Усхадзіліся зноў.*

*У паход! Няхай коні ляцяць!
Ў добры час, ў добры час, ў добры час!
А вятры, што імчаць наўздагон,
няхай песцяць вам спіны...
І да родных вяртайцеся зноў,
Вербы плачуць па вас,
І без вашых усмешак марнеюць
і сохнуць рабіны.*

*Мы ў высокіх жывём церамах –
Не ўвайсці ў нашы хаты нікому:
Адзінокасць, чаканне і стома
Пасяліліся ў нашых дамах.*

*Не халодзіць намуляных шыяў
Бель кашуль у акутых куфрах,
І прыеліся песні старыя
І навязлі ў зубях.*

*У паход! Няхай коні ляцяць!
Ў добры час, ў добры час, ў добры час!
А вятры, што імчаць наўздагон,
няхай песцяць вам спіны...
І да родных вяртайцеся зноў,
Вербы плачуць па вас,
І без вашых усмешак марнеюць
і сохнуць рабіны.*

*Усё болей адзіным гарыць,
І гучыць з усё новым адценнем
Векавечны надрыў галашэнняў
Рэхам нашых малітваў старых.*

*Мы сустрэнем вас пешых і
конных,
Хай скрываўленых, збітых –
любых, –
Толькі б вас не забіла ў пагоні,
Вас чакаем жывых!*

*У паход! Няхай коні ляцяць!
Ў добры час, ў добры час, ў добры час!
А вятры, што імчаць наўздагон,
няхай песцяць вам спіны...
І да родных вяртайцеся зноў,
Вербы плачуць па вас,
І без вашых усмешак марнеюць
і сохнуць рабіны.*

У.Высоцкі
(Пераклад Г.Станкевіча)

НАШЫ ЛЮДЗІ

МАРА ПРА ЭТНАКАВАЛЬНЮ

Каваль калекцыянуе якары, знойдзеныя ім на дне Дзвіны, і марыць адкрыць сваю этнакавальню. Нядаўна нам здарылася патрапіць на дзіўную экскурсію. Правёў яе кіраўнік ПВУП «БешанковічыМеталСервіс», каваль Андрэй Трубецкі.

Хаця яго, па адукацыі эканаміста, каваль брамкі, вароты, брылі, агароджы і іншыя вырабы, уключаючы дэкаратыўна-мастацкія, прымусіла жыццёвая неабходнасць, гаворка ішла не аб індывідуальным прадпрыемстве ў глыбінцы, не пра такую інтрыгу сусветнага крызісу або нюансах вытворчасці.

Андрэй Віктаравіч шмат ведае і займальна распавядае пра тутэйшыя месцах - сваёй малой радзіме. Цікава, да гэтага прышчапіў школьны настаўнік гісторыі. У вольны ад працы час кіраўнік сям'і захапляецца падводным паляваннем і збіраннем прадметаў даўніны. Як ні дзіўна, аднойчы гэтыя два заняткі супалі і з таго моманту цесна звязаныя.

Дык вось, тэрыторыя прадпрыемства, дзе прайшла першая частка экскурсіі, запоўненая ... мінулым часам. І справа не ў тым, што памяшканні «БешанковічыМеталСервісу» дасталіся даволі старыя. Чаго тут толькі няма!

Вядомы беларускі паэт Сяргей Панізьнік знайшоў дакладнае вызначэнне падобнаму багаццю - «помнікі працы». Каменныя, металічныя, драўляныя прылады працы, інструменты, прадметы побыту - асобнымі фрагментамі і цэлымі серыямі, ручной і прамысловай вытворчасці, айчынных і замежных, у тым ліку пакінутыя на нашай зямлі падчас непрыяцельскіх нашэсцяў.

Прызначэнне шэрагу знаходак Андрэй Віктаравіч пакуль не змог ўстанавіць ні з дапамогай

Інтэрнэту, ні па кнігах, ні па здагадках сучаснікаў. Галаваломак для знаўцаў з тэлепраграмы «Што? Дзе? Калі?» тут хапіла б на год. Вось, напрыклад, зубчастая планка з выцягнутым кавалачкам металу, на канцы - рухомая дэталі.

Ні за што не здагадацца, што гэта дзвярны замак. З выгляду зусім прымітыўнае, а на практыцы мудрагелістае і надзейнае ахоўнае прыстасаванне. Чакае свайго часу і месца драўляныя дзверы пад назвай «Галасы продкаў», на якіх размешчаныя прадметы прафесійнай прыналежнасці кавалёў, рымароў, стрыгальей, краўцоў і іншых майстравых людзей даўно мінулых гадоў. (Продкі Андрэя Трубяцкага таксама з іх ліку).

Вось непад'ёмная «Вязанка» конскіх падковаў, у тым ліку разавых, гэта значыць не падлягаюць рамонту. Згодна з старадаўнім павер'ем знойдзеная падкова абяцае шчасце. А іх вунь колькі! - Шчасце не ў тым, што маеш, а ў тым, як да гэтага ставішся, - кажа наш экскурсавод Асабіста ён ставіцца да сведчанняў даўніны беражліва і з піетэтам.

Веды, вопыт, майстэрства, праца, укладзеныя ў іх, павучальныя і натхняючыя на годны працяг. Бешанковіцкаму кавалю будзе што пакінуць сваім нашчадкам. У Лепелі, на беразе возера, побач са скульптурнай кампазіцыяй, прысвечанай персанажу беларускай міфалогіі цмоку, можна ўбачыць кнігу - шылду, спрацаваную Андрэем Трубецкім. Вежыновага касцёлаў цэнтры Бешанковічаў выкананы

на яго прадпрыемстве.

Экскурсія працягнулася каля Дзвіны. На процілеглым ад Бешанковічаў беразе - вёска Стрэлка, у якой Андрэй Трубецкі з'явіўся на свет, праз раку добра бачны бацькоўскі дом. У паўночнай частцы вёскі захаваўся досыць рэдкія фартыфікацыйныя збудаванні 1812, пабудаваныя для абароны пераправы.

Яшчэ на мяжы падворкаў ёсць каваны трохметровы крыж, які быў усталяваны на месцы драўлянай царквы. Але гэта, як той казаў, асобная гісторыя.

Галоўнае для падводнага паляўнічага і пошукавіка, каб бачнасць на глыбіні была добрай. Пры кожным апусканні Андрэй Віктаравіч можа пратрымацца да 20 секунд. З ядомых рачных трафяў самым важным апынуўся амаль 30-кілаграмовы сом, а з якароў - у тры цэнтрны.

Да выяўленага ў пяску артэфекту спачатку неабходна прымацаваць буёк, затым вызваліць знаходку з доннага палону і падняць на лодку. Гэта на словах - раз - два і гатова, а на справе - цэлая эпопея, якая патрабуе падрыхтоўкі і немалых высілкаў.

Ёсць у яго заповітная мара - уладкаваць каля Дзвіны этнакузню, дзе змог бы ў годных умовах размясціць сабраныя на сушы і ў вадзе гістарычныя экспанаты, распавядаць пра іх аматарам даўніны і, вядома ж, вучыць жадаючых асновам кавальскага рамяства.

(скарочана)

Галіна Шпакоўская
Витебские вести

ПАЖАРНАЯ НЕБЯСПЕКА

ЧАРГОВЫЯ ПАЖАРЫ НА БЕШАНКОВІЧЫНЕ

Як сведчыць афіцыйны сайт МНС, 24-га студзеня ў Бешанковіцкім раёне адбылося адразу два пажары.

Спачатку ў 10-29 паступіў сігнал аб пажары па адрасе: Астровенскі сельскі Савет, в. Прыдзвінне. У доме пад дачу 5х7 м, які належыць пенсіянеру 1952 г.н., які пражывае ў г. Віцебску знішчаны дах, столовае перакрыцце, пашкодзаны сцены. Прычына

пажару высвятляецца.

У 16-01 паступіў сігнал аб пажары па адрасе: Вярхоўскі сельскі Савет, в. Машкі. У доме 5х8 м, які належыць пенсіянеру, 1954 г.н. знішчаны дах, столовае перакрыцце, маёмасць, пашкодзаны сцены. Прычына пажару высвятляецца.

ЗДАРЭННІ

ПРАЦЯГВАЮЦЬ КРАСЦІ КАМП'ЮТАРЫ

Чарговы крадзёж камп'ютараў адбыўся навагодняй ноччу з 13-га на 14-га студзеня.

На гэты раз пацярпелі камп'ютары фізкультурна-спартыўнага клуба "Дзвіна", які месціцца на раённым стадыёне. Злачынцы адціснулі ўваходныя дзверы, потым праніклі ў кабінеты, дзе стаяла камп'ютарнае абсталяванне.

Справу расследуе міліцыя.

Нагадаем, што напрыканцы мінулага года двойчы адбыліся крадзяжы камп'ютараў з бешанковіцкага аўтапрадпрыемства АТП - 21. Афіцыйна паведамлення пра гэтыя крадзяжы так і не паследавала.

М.Васільеў

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ПАДРАБЯЗНАСЦІ АДНАГО ЗАТРЫМАННЯ

28-гадовы жыхар Бешанковіцкага раёна з падзельнікам сагналі «Жыгулі» у абласным цэнтры, здзейснілі крадзеж з узломам у Гарадоцкім раёне, але былі затрыманыя міліцыяй.

У ноч з 18 на 19 студзеня супрацоўнікі АМАПу палка ППСМ УУС аблвыканкама праводзілі рэйдавыя мерапрыемствы на прыгранічнай тэрыторыі з Расійскай Федэрацыяй на трасе Е95 Санкт-Пецярбург - Адэса.

У пачатку першага ночы ўвагу камандзіра групы другой роты малодшага лейтэнанта міліцыі Юрыя Міхайлава прыцягнуў увагу аўтамабіль ВА3-2105, які рухаўся па начной трасе па кірунку да абласнога цэнтру. Кіроўца «жыгулёнка» праігнараваў патрабаванне супрацоўніка міліцыі аб прыпынку і павялічыў хуткасць руху.

Службовы УАЗ пад кіраваннем міліцыянта-кіроўцы старшыні міліцыі Сяргея Мурашэвіча ірвануў следам. Пераслед доўжылася пару дзесяткаў кіламетраў. Калі зламыснік зразумеў, што ад пагоні не сысці, машына рэзка спынілася на абочыне і кіроўца «пяцёркі» кінуўся ў бок лесу, следам за ім Юры - дагнаў, паваліў у снег і ціскануў кайданкі на яго запяцках. У салоне застаўся пасажыр, як высветлілася пазней, раней судзімы за крадзеж 58-гадовы жыхар Віцебска, якога затрымаў Сяргей Мурашэвіч.

Прычына такіх паводзінаў уцекачоў стала зразумелая пасля агляду аўтамабіля, на які ў кіроўцы не мелася дакументаў. Багажнік і салон легкавушкі былі забітыя прадуктамі, цыгарэтамі і

спіртным. Лёгкай здабычай сталі тавары з крамы Гарадоцкага райпо ў вёсцы Пляханава.

28-гадовы жыхар Бешанковіцкага раёна і яго «больш вопытны» старэйшы таварыш напярэдадні сагналі «Жыгулі» у Віцебску, а праз тыдзень адправіліся на іх на здзяйсненне крадзяжу. Пад покрывам ночы сарвалі ў краме навясны замак і «атаварыліся» на 7 мільёнаў. У дачыненні да крымінальнага дуэта ўзбуджаная крымінальная справа па частцы 2 артыкула 205 Крымінальнага кодэкса.

Вольга Шкуратава
"Віцьбічы"

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу "Прыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАВІНЫ КУЛЬТУРЫ

АДКРЫЛАСЯ ВЫСТАВА КАРЦІН

28-га студзеня а 15-й гадзіне ў раённым краязнаўчым музеі г.п. Бешанковічы урачыста адкрылася выстава карцін Івана (Яна) Антонавіча Рыдзікі – самадзейнага беларускага жывапісца-рэаліста.

Калі хтосьці скептычна ўсміхнецца, што ведае гэтых самадзейных мастакоў, то яўна памыліцца. Без асаблівага перабольшання можна сцвярджаць, што карціны аўтара вельмі цікавыя. І няхай гэта пераважна родныя краявіды, але ж яны намалюваны з такой душой, так рэалістычна, што ад карцін цяжка адарвацца.

Івану Антонавічу летась споўнілася 76 гадоў. Ён жыве і працуе ў роднай вёсцы Барадзінічы Браслаўскага раёна.

Спачатку Рыдзіка атрымаў

сельскагаспадарчую адукацыю, вывучыўся на аграмома ў Гродненскім інстытуце. Потым завочна скончыў Віцебскі педінстытут па спецыяльнасці настаўніка біялогіі і працы. Да пенсіі працаваў у Барадзініцкай школе, дзе стварыў непаўторную экспазіцыю музея прыроды, веў заняткі па выяўленчаму мастацтву і такі ж гурток.

Маляваннем Іван Антонавіч займаўся з дзяцінства і прысвячаў гэтаму занятку кожную вольную хвіліну. Перавагу аддае алейнаму

жывапісу. Піша карціны розных жанраў: партрэт, нацюрморт, пейзаж, гістарычныя. Але больш за ўсё ён любіць маляваць прыроду і працуе над эцюдамі.

Працы мастака знаходзяцца ў музеях Беларусі і прыватных калекцыях у Беларусі, Літвы, Латвіі, Польшчы, Расіі.

На адкрыцці выставы ўдзельнічаў мерапрыемства віталі розных раённыя калектывы мастацкай самадзейнасці і аматары.

Выстава будзе працаваць у Бешанковічах некалькі тыдняў.

Г.Станкевіч

МЫ І ПРЫРОДА

КАЗУЛІ Ў БЕШАНКОВІЧАХ

24-га студзеня а 18-й гадзіне вечара я ехаў з Старых Ранчыц у Бешанковічы. Зварнуў на сэнненскім скрыжаванні ў бок райцэнтры і праз яшчэ трыста метраў спыніўся.

Перад маім аўтамабілем з высокага кювета дарогі на праезжую частку адна за другой выскачылі 8 казуль. Ад нечаканасці я забыўся пра фотаапарат, які заўсёды са мною. Казулі ж, імкліва пераскочыўшы дарогу, пачалі мірна пасвіцца на рапсавым

полі, якое ледзьве прыкрыта снегам. Яны не звярталі ўвагі на аўтамабілі, якія праносіліся міма іх за нейкія 100 метраў.

Апамятаўшыся, я зрабіў некалькі здымкаў. На ружаватым фоне неба ў вечаровым сутонні добра бачныя казульчыны постаці.

Зіма выганяе жывёл з лесу ў пошуках ежы. Магчыма, што ўдзень яны не наважваюцца выйсці на адкрытае поле, а з наступленнем прысмерак жывёлы падыходзяць блізка да чалавечага жылля. Няхай бы ім шанцавала на добрых людзей.

Г.Станкевіч

ДАТА

МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ РОДНАЙ МОВЫ

Міжнародны дзень роднай мовы адзначаецца штогод 21 лютага з мэтай узняць пытанні моўнай і культурнай разнастайнасці і шматмоўнасці. Гэта дата была ўпершыню абвешчана ЮНЭСКА 17 лістапада 1999 года. Адзначэнне гэтага дня было таксама прызнана Генеральнай асамблеяй ААН у яе рэзалецыі 2008 года, якая абвешчала гэты год Міжнародным годам моў.

Міжнародны дзень роднай мовы паўстаў як вынік міжнароднага прызнання Дня руху за мову, які адзначаецца ў Бангладэш з 1952 года. У тым годзе шмат студэнтаў былі забітыя пакістанскай паліцыяй у горадзе Дака падчас пратэстаў, арганізаваных Рухам за мову бенгалі.

Мовы з'яўляюцца самым моцным інструментам захавання і развіцця нашай матэрыяльнай і духоўнай спадчыны. Паводле ацэнак ЮНЕСКА палова з 6 тысяч моў свету могуць у бліжэйшы час страціць апошніх носьбітаў. Усе крокі па спрыянню распаўсюджвання родных

моў служаць не толькі садзейнічанню моўнай разнастайнасці і шматмоўнай адукацыі, развіццю больш поўнага знаёмства з моўнымі і культурнымі традыцыямі па ўсім свеце, але і маюць салідарнасць заснаваную на ўзаемаразуменні, талерантнасці і дыялогу.

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ - МАЙДАН

Я ДУМАЛА ЗАСТАЦА ЎБАКУ...

Ніколі я нічога тут не пісала, але цяпер не магу маўчаць. Тры гады я живу ў Кіеве. Тры гады я хаджу па гэтых вуліцах, сябрую, працую і маю стасункі з гэтымі людзьмі. Маю стасункі не толькі з калегамі па працы, а з прадаўцамі, таксістамі, суседзямі, кансьержамі, домаўладальнікамі і бізнэсменамі ... Я была ў Прыкарпацці і ў Закарпацці. І ні разу, чуеце, ні разу я не сутыкалася з непрыманням рускіх ці яўрэяў, ні на бытавым, ні на грамадскім узроўні.

З першых жа слоў мяне вызначалі ўсюды — «Вы масквічка? Па гаворцы чуваць». Спачатку я — паўяўрэйка-паўмаскалька — жудасна напружвалася, але пасля пагадзілася з тым, што я і праўда масквічка, і гэтая тэма больш не падымалася — калі я сама яе не развівала. Прывітанне тон не мяняўся, нідзе ні разу не зрабілі выгляд, што не разумеюць маю рускую мову.

Так, у мяне былі праблемы, і як ні дзіўна, менавіта з калегамі — хоць нічога дзіўнага ў гэтым і няма. Свет тэлебачання — гэта свет, дзе ўсе мы працуем з «мовай». Але яшчэ гэта свет, дзе збіраюцца людзі з усёй краіны. Тут плячо ў плячо працуюць прыезджыя з Армянска (Крым) і з Івана-Франкоўска (Захад).

Так, многія, хто прыехаў з захаду, не вельмі ж ведаюць рускую — у іх яна была 2 гадзіны на тыдзень, як замежная, ды яна і праўда для іх замежная, бо, падабаецца нам, расейцам, гэта ці не, Украіна — гэта, як раней казалі, «заграніца». Так, наскрозь працягваю асабістымі сувязямі, якія значна мацнейшыя за любыя грамадскія дамовы, але замежжы, са сваімі законамі, традыцыямі, мовай, гімнам і іншымі атрыбутамі самастойнай дзяржавы.

Так, нам з калегамі, напэўна, было цяжка спачатку: ім, не вельмі абазнаным у рускай мове, і мне, зусім не абазнанай ва ўкраінскай. Але мы вельмі стараліся адзінага разуразумець, і праз пару месяцаў я перастала вылупляць вочы, калі яны пераходзілі на ўкраінскую хуткамоўку, а яны перасталі з задуманым выглядам спрабаваць перакласці ў галаве маю рускую мову.

І вось здарыўся ён — Майдан. З Масквы мне тэлефануюць сябры, сваякі і калегі. Яны ўсе шчыра баяцца за мяне, перажываюць, што я апынулася тут, у Кіеве, падчас рэвалюцыі. Яны шчыра лічаць, што на Майдане сабралася купка маргіналаў і значна большая колькасць неанацистаў — агрэсіўных, якія закідалі кактэйлямі

няшчасных праваахоўнікаў-беркутаўцаў. Маргіналаў, якія не маюць ні пачуцця самазахавання, ні пачуцця адказнасці за сваю краіну. У гэтым расейцаў цэлыя суткі пераконвае расійскае тэлебачанне.

Калі невідучага пераконваць, што чорнае гэта белае, а белае — чорнае, рана ці позна ён у гэта паверыць. Дык вось, я яшчэ не ў натоўпе, пакуль я была толькі збоку. Я адсочваю сітуацыю па розных крыніцах. Я яшчэ не ўзбуджаная, не натхнёная Майданам знутры, так што пакуль не магу меркаваць аб'ектыўна. Я ведаю тых, хто там стаіць. Паверце — гэта не маргіналы, гэта не бандэраўцы, якіх нібыта звезлі з заходняй Украіны.

Гэта людзі, з якімі я маю зносіны блізка, а з некаторымі літаральна кожны дзень. Гэта Кіяўляне. Гэта мае калегі, якія без пафасу, без крыку кожны вечар\дзень\ноч стаяць на Майдане — не па прафесійным абавязку — а па грамадзянскім. Маладыя, ім да 35, таленавітыя, з вышэйшай адукацыяй людзі.

Гэта мая сяброўка-пенсіянерка, інтэлігентная дама з трыма вышэйшымі адукацыямі. Гэта іншая мая сяброўка, галоўны бухгалтар фірмы. Гэта сям'я: бацька-бізнэсмен, сын-мастак і дачка — кіраўнік праекта. Вось гэтыя людзі — гэта 80 % Майдана.

Яны не імкнуліся выходзіць на вуліцу. Яны былі вымушаныя. Пачуццё ўласнай годнасці і адказнасці за сваю краіну, за сваіх дзяцей і за будучыню прымушае іх стаяць ужо амаль 2 месяцы, цяпер у 20-градусны мароз.

Не, не за еўраінтэграцыю або ўласныя амбіцыі. Яны выходзяць пасля першай жа зачысткі Беркута. Таму што ў іх свядомасці не ўкладаецца, што мірных грамадзян можна не проста біць — амаль забіваць, дабіваючы тых, хто ўпаў, нагамі. Што пажылую жанчыну, якая на каленях моліць, каб не забівалі яе састарэлага, ужо збітага да паўсмерці мужа — можна ўдарыць дубінкай па твары. Што

студэнта можна распрануць дагала, пусціць праз строй людзей з дубінкамі, якія потым будуць разразаць яму нажом сакральнае месца.

Яны не могуць і не хочуць так жыць. Яны не хочуць пакінуць такі свет сваім дзецям. І я паважаю іх.

Улада справакавала гэта, менавіта ўлада адказная за тое, што мірны мітынг, у выніку, стаў месцам бойкі. Улада, якая аддае злачынныя загады, якая галасуе за непрымальныя законы, якая прывозіць «цітушак»-гопнікаў з усёй краіны для правакацый. Удумайцеся — так майданаўцы абараняюць сваё права на свабоду ўжо з кактэйлямі Молатава і самаробнымі каламі, але супраць іх стаяць узброеныя і навучаныя людзі ў поўнай экіпіроўцы, якія першымі ўжылі гвалт да мірных грамадзян.

Украіна — не Расія. Тут такія выхадкі проста так не праходзяць.

І вось цяпер людзі Майдана абвешчаныя па-за законам. І я, ведаючы іх, разумею — воні не пйдут з Майдану. Так, ім страшна — таму што там б'юць, таму што ўжо страляюць і невядома, што можа быць праз некалькі гадзін, але воні не пйдут. Таму што яшчэ страшней думаць пра тое, што будзе заўтра з імі і з краінай — калі сёння яны адступяць.

І сёння я ўжо не застануся збоку. Так, матуля, ты ўмольвала мяне нікуды не лезці, даруй, мам, але сёння я буду там, побач са сваімі калегамі і сябрамі, побач з кіяўлянамі, нават калі таксама апынуся па-за законам. Але калі мяне там не будзе — я назаўжды страчу спакой.

Я заўсёды захаплялася ўменнем украінцаў не дазваляць уладзе барзець, а зараз захапляюся яшчэ больш, і я пайду на Майдан падтрымаць людзей, з якімі плячо ў плячо жыў тры гады. Людзей, настолькі гордых і неабыхавых да свайго ўласнага лёсу і да будучыні сваёй краіны.

Слава Украіне, Героям слава!

**Ганна Голанд,
масквічка, якая працавала
і ўжо жыве ў Кіеве**

ЯК БЫЛО

ЯКІЯ ПЫТАНЬНІ НЕ ПРАПУСЬЦІЛА ЦЭНЗУРА

«Парэзалі толькі мае пытаньні, а таксама значную частку адказаў Аляксандра Лукашэнкі, — распавёў Свабодзе дырэктар кампаніі БелаПАН Алесь Ліпай.

21 студзеня Аляксандар Лукашэнка правёў у Палацы незалежнасці сустрэчу з кіраўнікамі 11 беларускіх мэдыяў. Сустрэча доўжылася амаль 5 гадзінаў. Беларускае тэлебачанне паказала паўтарагадзінную трансляцыю.

Алесь Ліпай распавёў Радзе Свабода, што не паказала БТ з сустрэчы прэзідэнта з кіраўнікамі СМІ:

«Фактычна выразалі мае пытаньне, ці будуць падпадаць пад амністыю палітычныя зьняволеныя. Я канкрэтна прывёў прыклад Статкевіча і Бяляцкага і патлумачыў, чаму я лічу, што яны мусяць быць вызваленыя.

Не паказалі і ягоны адказ, дзе ён даў даручэнне Радзёву правярыць маю інфармацыю пра выплату за кошт грамадскіх ахвяраванняў стратаў, якія, паводле суду, былі нанесеныя Бяляцкім дзяржаве. І калі гэта сапраўды так, сказаў Лукашэнка, то трэба будзе чалавека вызваляць.

Таксама не паказалі адказ Аляксандра Лукашэнкі пра тое, што Статкевіч можа проста напісаць прашэнне пра памілаванне, не прызнаючы сваю віну, і ў адпаведнасці зь дзейным парадкам гэтае пытаньне будзе разгледжана.

Даволі сур'ёзна парэзанае мае пытаньне пра беларускую мову. Я гаварыў пра тое, што яна набывае папулярнасць цяпер у грамадстве. І не дзякуючы дзяржаве, а дзякуючы грамадзкім ініцыятывам. Прывёў прыклады курсаў «Мова ці кава» і «Мова нанова». Прывёў прыклад, як зарэгістраваная арганізацыя — Таварыства беларускай мовы — мусіла збіраць ахвяраванні, каб заплаціць за офіс. І прапанаваў

ужо другі раз яму ўвесці практыку дзяржаўных грантаў для арганізацый, якія спрыяюць развіццю беларускай мовы.

Фактычна ён даў даручэнне Радзёву разгледзець гэтае пытаньне. Сам сказаў, што станоўча ставіцца да беларускай мовы і хоча, каб на ёй гаварылі можа нават больш, чым я. Дарэчы, ягоны адказ на гэтае пытаньне таксама сур'ёзна парэзалі. А з таго, што паказалі, было даручэнне Радзёву разгледзець варыянт адкрыцця курсаў беларускай мовы пры інстытутах і ўніверсітэтах».

Алесь Ліпай упэўнены, што ісьці на сустрэчу было варта:

«Трэба чалавеку гаварыць пра тое, што існуюць іншыя меркаванні ў беларускім грамадстве. Нягледзячы на тое, што Павал Якубовіч узняў пытаньне пра палітычных зьняволеных, я гэтае пытаньне канкрэтызаваў, гаварыў пра канкрэтных людзей. Я атрымаў ад яго фактычна гарантыю таго, што пытаньне аб іх вызваленні будзе разгледжанае. Я спадзяюся, што гэта сапраўды так. Бо ўтрымліваць іх за кратамі нямае для яго палітычнага сэнсу, і нават шкодзіць беларускай дзяржаве».

На пытаньне, ці не хвалюецца ён, што ўдзел недзяржаўнага СМІ ў такога кшталту мерапрыемстве будзе выкарыстаны беларускімі ўладамі ў прапагандысцкіх мэтах, Алесь Ліпай адказаў наступнае:

«Хутчэй я выкарыстаю ў прапагандысцкіх мэтах тое, што мяне парэзалі, што была цэнзура. А канкрэтна — у мэтах прапаганды праўды таго, што насамрэч адбылося і што мне насамрэч паабячалі».

www.svaboda.org/content/article/25237700.html

ЗАРОБКИ

ЗАРОБАК БЮДЖЭТНІКАЎ ДАСЯГНУЎ ДНА

Новы год пачаўся з заяў пра неабходнае павышэнне заробкаў работнікам «хуткай дапамогі». Тэма аказалася настолькі актуальнай, што і віцебскія, і брэсцкія медыкі далучыліся да патрабаванняў аб павышэнні заробатнай платы. Інтэрнэт-газета Naviny.by вырашыла разабрацца, чаму ў бюджэтнай сферы з'явіліся сацыяльныя хваляванні і дзе выйсе з сітуацыі.

Года павышэння заробкаў бюджэтнікі не адчулі

У 2013 шмат гаварылася аб высокіх тэмпах росту заробатнай платы ў краіне, аднак гэты працэс назіраўся не ва ўсіх сферах. У прамысловасці, будаўніцтве рэальна (з улікам інфляцыі) заробатная плата сапраўды прыкметна вырасла.

«У рэальным выражэнні да студзеня-лістапада 2012 заробатная плата (за аналагічны перыяд 2013 — БелаПАН) вырасла на 17 % (прагноз на 2013 г. — на 7,1 %), у тым ліку:

у будаўніцтве — на 30,3 %; ў гандлі — на 20,8 %, у сельскай гаспадарцы, паляванні і лясной гаспадарцы — на 20,0 %, на транспарце і ў сувязі — на 19,8 %, у прамысловасці — на 15,3 %», — паведамляецца ў студзеньскім аглядзе Міністэрства эканомікі.

Пры гэтым высокія тэмпы росту заробкаў у пералічаных відах эканамічнай дзейнасці не былі падмацаваныя адэкватным павышэннем прадукцыйнасці працы.

«Па-ранейшаму захоўваецца (працяг на стар. 4)

ДЭНАМІНАЦЫЯ

ПАКУЛЬ ЗАРПЛАТЫ
МЕСЦЯЦА Ў КАШАЛЬКІ...

Беларускія ўлады зноў загаварылі аб дэнамінацыі нацыянальнай валюты. Відаць, ім крыўдна, што з нашых мільёнаў смяюцца замежныя турысты і параўноўваюць з Зімбабвэ.

Аднак праводзіць дэнамінацыю чыноўнікі пакуль не спяшаюцца, так як умовы яшчэ не паспелі. Падобна на тое, нулі прыбіраць толькі тады, калі зарплата перастане змяшчацца ў кашалькі.

Папярэдзім за паўгода

Як заявіў Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з кіраўнікамі беларускіх СМІ 21 студзеня, ужо ёсць надрукаваныя рублі і капейкі. Выглядаць новыя грошы будуць «нешта блізка да еўра», так як спецыялісты лічаць, што такі іх выгляд найбольш прымальны.

Але ўмовы для правядзення дэнамінацыі яшчэ не паспелі, лічыць Аляксандр Лукашэнка - не такая добрая сітуацыя ў эканоміцы, ёсць пэўныя трывогі ў насельніцтва.

«Нават калі ў гэтым годзе адчужым, што эканоміка стала нармальнай, вам за паўгода аб'явім, - паабяцаў кіраўнік дзяржавы, маючы на ўвазе аб'яву дэнамінацыі. - Будзем яшчэ выбіраць, тры ці чатыры нулі адкінуць».

Такім чынам, як было адзначана на сустрэчы, у выніку дэнамінацыі курс беларускага рубля можа ўсталявацца як адзін да аднаго або адзін да дзесяці ў дачыненні да даляра.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што аб правядзенні дэнамінацыі насельніцтву будзе абвешчана за паўгода да яе даты, а потым яшчэ на працягу года будуць паралельна хадзіць новыя і старыя купюры.

«Мы падумаем са спецыялістамі, калі гэты перыяд прыйдзе. Тут трэба быць вельмі асцярожнымі, - сказаў кіраўнік дзяржавы. - Мы гатовы ў любы момант правесці дэнамінацыю. Але ўсё-такі нават для гэтага тэхнічнага кроку павінны быць пэўныя ўмовы. Ці не павінна быць такая працэнтная стаўка, не павінна быць трывог на рынку, каб насельніцтва не хвалялася. І ў эканоміцы каб не было крызісных з'яў».

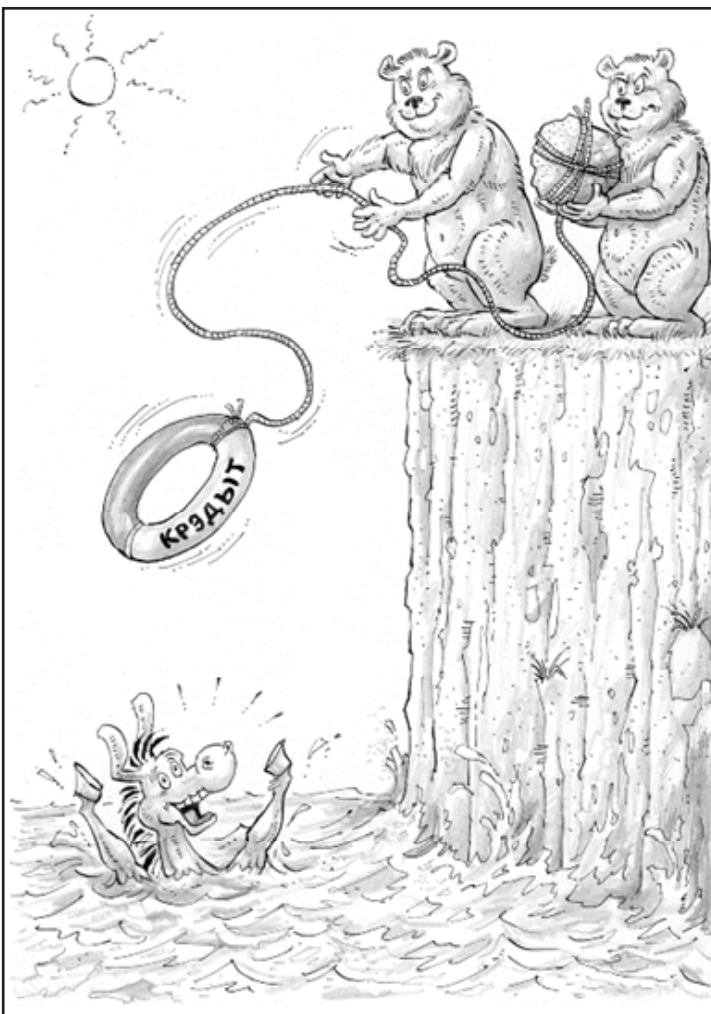
Лукашэнка нагадаў, што ў Беларусі ў свой час ужо праводзілася дэнамінацыя і баяцца гэтага працэсу не трэба.

«Але мы не гатовыя пакуль да гэтага. І не столькі тыя органы, якія правядуць гэтую дэнамінацыю, колькі насельніцтва і эканоміка, - сказаў кіраўнік дзяржавы. - Я думаю, што пройдзем гэты складаны, крызісны этап. І нават калі ў гэтым годзе мы адчужым, што эканоміка цвёрда стане на рэйкі нармальнага руху, мы за паўгода аб'явім народу, што будзем праводзіць дэнамінацыю».

«Гарантую! Падманваць не буду», - сказаў Лукашэнка.

Незаслужаная ўвага

Фінансавы аналітык афіцыйнага



партнёра Альпары ў Мінску Вадзім Іосуб не бачыць вострай неабходнасці ў дэнамінацыі. На яго думку, увага да гэтай тэмы незаслужаная.

«Дэнамінацыя - гэта тэхнічнае мерапрыемства. Калі на купюрах і на цэнніках шмат нулёў, гэта стварае пэўныя нязручнасці. У першую чаргу для прыездных, якія могуць блытацца ў гэтых нулях. На рост эканомікі, яе развіццё і ўстойлівасць гэта не ўплывае абсалютна. Нават нейкія асцярогі насельніцтва ў тым, што пры дэнамінацыі будзе акругленне ў большы бок, цэны вырастуць, яны таксама некалькі перабольшаныя», - мяркуе эксперт.

У выпадку дэнамінацыі цэны ўвогуле не вырастуць альбо падвысяцца максімум на паўпрацэнта, кажа Вадзім Іосуб.

«У нас кожны месяц цэны вырастаюць больш», - дадае фінансавы аналітык.

Эканаміст Сяргей Чалы таксама бачыць асноўную пагрозу ад дэнамінацыі ў невялікім росце цэн і не бачыць асаблівага сэнсу ў ёй акрамя як для зручнасці рахунку.

Падобнага меркавання, дарэчы, прытрымліваецца і кіраўнік Нацбанка Надзея Ермакова. У прыватнасці, у маі 2012 года яна заяўляла, што не бачыць сэнсу ў дэнамінацыі, пакуль «яшчэ ў кампутары месцяцца ўсе нулі, грашовыя паперы з многімі нулямі яшчэ месцяцца ў кашалькі».

Вадзім Іосуб мяркуе, што дэнамінацыю варта праводзіць у выпадку, калі гадавая інфляцыя на працягу некалькіх гадоў будзе менш за 10 %.

«Маючы высокую інфляцыю, не варта праводзіць дэнамінацыю, так як праз некалькі гадоў апынецца, што яе трэба праводзіць паўторна», - кажа эксперт.

(скарочана)

Аляксандр Ярашэвіч

ЗАРОБКІ

(пачатак на стар. 3)
значны разрыў у тэмпах росту прадукцыйнасці працы і рэальнай заробатнай платы — 14,9 працэнтнага пункта ў студзені-лістападзе 2013. Аперажальны рост рэальнай заробатнай платы ў дачыненні да прадукцыйнасці працы забяспечваецца, але прыносіць урон фінансавай эфектыўнасці прадпрыемстваў», — тлумачаць спецыялісты Мінэканамікі.

А вось павялічваць зарплаты бюджэткам «на шкоду» казне дзяржава не стала. Рэальная заробатная плата бюджэткаў у студзені-лістападзе 2013 у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года вырасла незаўважна: у дактароў — на 3,6 %, у настаўнікаў — на 2,7 %.

Улічваючы, што рост заробкаў у рэальным сектары істотна пераўзыходзіў тэмпы павелічэння заробкаў бюджэткаў, даходы апошніх на фоне іншых работнікаў зніжались. У адносінах да сярэдняй зарплаты ў краіне даходы бюджэткаў дасягнулі «дна», калі прааналізаваць сітуацыю за апошнія гады.

«Суадносіны зарплат у бюджэтнай сферы да яе ўзроўню ў цэлым па эканоміцы маюць тэндэнцыю да зніжэння: у 2011 годзе — 83,9 %, у 2012 годзе — 80,9 %, у студзені-лістападзе 2013г. — 74,5 %», - паведамляецца ў апошнім аглядзе Міністэрства эканомікі.

Няпрофільныя выдаткі высмоктваюць грошы з казны

Праблема заключаецца ў тым, што для павышэння заробкаў бюджэткаў грошай у казне ... няма. Бюджэт на 2014-ы, прыняты беларускіх парламентам у канцы снежня, не прадугледжвае павышэння даходаў работнікаў бюджэтнай сферы.

«Бюджэт на бягучы год прадугледжвае, што рост намінальнай заробатнай платы бюджэткаў магчымы толькі на ўзроўні інфляцыі, а рост рэальнай зарплаты — толькі ў выпадку скарачэння колькасці бюджэтных арганізацый і бюджэткаў», — канстатуе эканаміст даследчага цэнтра ІПМ Глеб Шымановіч.

Намеснік міністра фінансаў Максім Ермаловіч, выступаючы ў парламенце восенню, адзначаў: крытычна важна, каб сярэдні заробак у бюджэтным сектары быў не ніжэйшы за 80 % ад сярэдняй зарплаты па краіне. Інакш пачынаюцца неспрыяльныя працэсы, звязаныя з адтокамі кадраў з бюджэтнай сферы.

Тым не менш, да гэтага часу гэта суадносіны, як мы адзначалі вышэй, ужо апусцілася ніжэй за 75 %. Разам з тым, Мінфін канстатуе, што грошай у казне для павышэння рэальнага заробку бюджэткам на 2014 год не прадугледжана.

(скарочана)

Дзмітрый Заяц
БЕЛАПАН

ПОГЛЯД

НЕТ ПРОБЛЕМ

Пресс-конференция Лукашенко вновь прошла в духе «петух прокукарекал, а там хоть не рассветай».

По крайней мере, так выглядели теле- и газетные версии встречи главы государства с главными редакторами. Серьезных проблем в стране нет, твердо идём своей дорогой, и даже мама президента говорит, что жить стало лучше...

Честно говоря, мне тоже лучше. Например, с годами научилась говорить любому дураку, что он дурак. Хотя моя мама учила, что делать этого не нужно, поскольку такое поведение грубое и нетактичное. Однако, как выяснилось, в долгосрочной перспективе это умение очень облегчает жизнь.

А уж насколько лучше стало жить человечество! Телефон сейчас может быть не только в каждом доме, но и в каждом кармане, давно нет надобности устраивать постирушки в проруби, да и в сорок лет никто не чувствует себя глубокоим стариком, каковыми в этом возрасте были наши предки.

На том, собственно, мир и держится. Потому и не погибли «хомо сапиенс» как биологический вид, что научились делать так, чтобы с годами и жить, и умирать становилось лучше, комфортнее. Мы все вместе этому научились. Хотя некоторые чудачки до сих пор зовут людей в натуральное хозяйство и призывают лечить болезни не с помощью врачей, а с помощью молитв.

Дети растут, солнце встает, зима сменяет осень, а девятую весну своей жизни обязательно ценишь больше, чем первую... Нечем тут хвастаться.

Повод для радости - это когда какую-то проблему ты, наконец, решил. Но Лукашенко важно другое - прокукарекать, что проблем нет.

Дома строятся. Хотя это не значит, что мы решили или знаем, как решить жилищную проблему и сделать квартиры доступными.

Модернизация идет полным ходом. Но модернизированные предприятия работают ничуть не лучше, чем их коллеги-старички, оказываются в еще большей финансовой яме, в еще больших долгах.

Спорт этот несчастный... Лукашенко своими руками много лет создавал беспрецедентную систему поддержки спорта. В итоге слово «спортсмен» скоро войдет в наш лексикон как уничижительно-ругательное.

Белорусы не говорят по-белорусски - подождем, может, рассосется. Народ в секстиллионах считать не научится - уберем с денег лишние нули, тем более, что не впервой. Что будет со страной через 30 лет? Что-то будет...

Нет проблем! Не должно быть! Не рассветай!

Светлана Калинкина
«Народная воля»

РЭХА МАЙДАНА

БАРАЊІЦЬ СВАБОДУ
ТРЭБА ЎВЕСЬ ЧАС

Українці, змагаючыся на Майдане за сваю свабоду, за еўрапейскі шлях развіцця краіны, падстаўляюць плячо і беларусам, паказваючы прыклад адстойвання сваіх правоў і свабод, - лічыць старшыня Руху "За Свабоду" Аляксандр Мілінкевіч:

- Не бывае ў палітыцы чагосьці, што падае бясконца з неба, - без самаахвярнасці, без барацьбы за гэта. Нават у дэмакратычных краінах барацьба за свабоду трэба ўвесць час. Таму што заўсёды ёсць тэндэнцыі да ўзмацнення, да жорсткасці ўладаў, да абмежавання дэмакратыі. І ўкраінцы паказваюць вельмі добры прыклад гэтым шырокім народным рухам. Людзі

і старэйшыя, і маладзейшыя кажуць увесь час гэтае слова, можа я не вельмі яго люблю, але яно адпавядае: мы не хочам быць быдлам.

Таму значнасць апошніх падзей ў Кіеве у тым, што ўкраінскі народ дэманструе, што ўжо ніколі не будзе мауклівым натоўпам, якім нас усіх спрабавалі зрабіць у савецкія часы, - упэўнены Аляксандр Мілінкевіч.